

Szent István szám

III. ÉVFOLYAM

34

szám

1935. AUG. HÓ 17-23

SZERKESZTI
GÁL GYÖRGY

1	2	3	4		5	6	7	8	9		A
10					11					12	13
14				15		16			17		
18						SZ		19			20
		21				22		23		24	
27	28				29			30			
31		32		33						34	
35								36			37
38				39				40		41	42
43			44		45			46			
		47		48			49				50
L	51					52				53	54
	55							56		57	58
			59						60		61
				62			63		64		65
				66			67			68	69
					T						

Régi ismerősök

(Ábra a 19. oldalon.)

Virszintes

3. Mostanában nem nagyon aktuális, majd jövő tavasszal
11. Kísérleti edényke, górcső
14. A nyomda alkalmazottja
15. Megsegítő
17. Község Bács-Bodrog vmegyében. Ma már Mól néven Joguszláviáié
19. Menni — latinul
20. Ordít, visit
21. Kérem, ne haragudjon érte!
22. Batu kán például
23. Egy — angolul
24. Fosztóképző
26. Teréz
27. Római 1999
28. Fényes Szabolcs operettje
30. Függélyesen
32. 2 — római számmal
33. Helyhatározószó — ragozva
37. Samuka — New-Yorkban
39. ..., se posztó
42. Dohányzás, amely Olaszország és Abesszinia számára tilos
43. Iparosember
44. Bolygó — ha nem is hollandi
45. Belélezkik
47. Pedagógusember
48. Jé!
49. Capone bátyánk másik neve
50. 10-et adok érte! — Kérem, hisz nekem is több van!
53. Rendelkezik valamivel
55. Távirati szó
58. Kiesen, kioroz
59. Spanyol exkirály-asszony
60. Francia város
61. Köszönés
62. Másolópapír
63. Elhajít
64. De Amicis világhírű könyve
65. Szegény szerencsétlenek
66. Így üt ki (na nem Dempsey), hanem ami rosszul végződik
68. Tisza a Dunába!
69. Félvállról

Függőleges

1. Lyukas foggal teszi az ember
2. Szörnyü helyzet!
4. United States
5. Virág része
6. Ő aki csókol — egy Gaál Franciska-film-ben
7. Drágám!
8. Száz
9. Katona Bánk bánjából lett szállóige. Simon bán él ezzel a kifejezéssel
10. Ehelyütt
12. Rubrika
13. Rovar
15. Mustra
16. Arckrém
18. Hangszer — a jó öreg görögöknél
20. Szervünk
25. Német neoromantikus elbeszélő. Igazi neve: Alfred Henschke
29. Bibliája hires
31. Eljut hozzá
32. Nagyközség Fejér megyében
34. Orosz folyó
35. Papa!
36. Görög prepozíció

Bár olcsók,

mégis feltűnően jók a

Szivárvány - Regények

Ára: 10 fillér
Mindenütt kapható!
Megjelenik minden kedden

Előfizetési árak:
 Egész évre ... P 5.—
 Félévre ... P 2.50
 Egyes szám ára 10 fillér.

IZÉ

REJTVÉNYUJSÁG

Megjelenik
 minden szombaton
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest V, Pannónia-u. 46/a
 Telefon: 93-1-14

AZ IZÉ MINDEN EURÓPAI FŐVÁROSBAN KAPHATÓ!

Külföldi árak: Ausztriában —20 garas, Cseh-Szlovákiában 1— korona, Olaszországban 0.50 lira

JÁTÉK A SZÁMOKKAL

— MATEMATIKAI TRÉFA —

A rejtvényt készítette: MARGULIT KÁLMÁN

Barátaink vagy ismerőseink valamelyikének ajánljuk fel a következő fogadást:

Válassza ki az 1-től 40-ig terjedő számsor egyik kétjegyű számát és ehhez mindaddig adja hozzá ugyanezt a számot, amíg el nem éri a legkisebb ezres számjegyet, melynek, ha az összegezés hibátlanul történik, a kiválasztott számjeggyel természetesen maradéktalanul oszthatónak kell lennie.

Ez az összeadási művelet, akár fejszámolásként végezve,

akár papírra vetve, igen jó számolóknak is legalább 10—12 perc idejébe telik, különösen akkor, ha nem a legkönnyebb — például a nullával vagy öt-tel végződő — számjegyek egyikét választja.

A fogadás lényege az, hogy mi a magunk különleges módszerével tízedrészd idő alatt fejből kiszámítjuk nemcsak azt, hogy melyik lesz a maradéktalanul osztható legkisebb ezres számjegy, de azt is, hogy melyek lesznek a közbeeső és szín-

tén maradéktalanul osztható legkisebb százás számjegyek. Legfeljebb egy perc alatt megmondjuk például, hogy a 26-os számjegy kiválasztása esetén a legkisebb 1000-es szám 1014, a legkisebb 700-as számjegy 702, a legkisebb 400-as számjegy 416 és így tovább: hibátlanul megnevezzük mind a kilenc legkisebb százás számot is.

A módszer rendkívül könnyű, csak a kulcsát kell ismerni.

A módszer kulcsa.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
-1	-4+8	+4-9	-2+12	+5-10	-4+12	+2-15	+8-10	-5+14	0
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
+5-16	+10-12	-8+15	-4+20	0	+4-22	+8-19	+12-16	-13+16	-10+20
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
-7+24	-4+28	-1	+2	+5-30	+8-28	+11-26	+14-24	+17-22	-20+20

Az egyes sorszámok alatt látható plusz és mínusz számok adják meg a módszer kulcsát, melyet következőképpen kell alkalmazni. Vegyük például itt is a 26-os számot. Az ennek megfelelő legkisebb százás számot, vagyis a 104-et fejből állapítjuk meg, ami egyik számjegynél sem nehéz feladat. A többi tennivalót aztán a 26-os szám alatt levő plusz és mínusz számjegyek mutatják meg bebiztosított módon, így:

104, 208, 312, 416, 520, 624, 702, 806, 910, 1014.

Ebből a példából látható,

hogy a 104-estől a 624-esig 4-et kellett minden további százás számjegyhez hozzáadnom, itt azonban, hogy a legkisebb hét-százás számjegyet, a 702-est megkapjam, 22-öt le kellett vonnom. Ezután pedig újból kezdődik a 4-essel való emelés.

Csekély gyakorlattal nagyon gyorsan megy a számítás. Vegyük például a 39-es számot, mely talán valamennyi között a legnehezebb. Ennek a megfelelő legalacsonyabb százás száma (fejből hamarosan kiszámítva: $3 \times 30 = 90$, $3 \times 9 = 27$, $90 + 27 = 117$), amit felírok magamnak.

Ezután következik a fentebbi művelet, természetesen a 39-esnek megfelelő (+17 és -22) kulcsszámokkal, fejszámolással, következőleg:

117, 234, 312, 429, 507, 624, 702, 819, 936, 1014.

Nem nehéz a kulcsszámok kikeresése sem, mert csak azt a feladatot rójja a kutatóra, (megfejtő) hogy az összegezési műveletet 11—40-ig minden számmal végigcsinálja és ha kicsit gondolkodik, rögtön rájön, hogy a százás számok milyen szabályok szerint emelkednek.

Vízszintes:

Paddingtoni vízbe hagyják

A Herkules csokoládé halhatatlan feltalálója, homlokán mély redőkkel, arcán pedig szokatlan komorsággal állított be a kávéházba.

— Végeztem! — mondta zordonan. — Végeztem! — ismételte még egyszer, nyilván a nyomaték kedvéért.

Rövidesen kiderült, hogy népszerű Paddi barátunk a női nemről nyilatkozott ilyen vésztjósloán.

— Képzeliék, engem, gáláns kalandok lovagját, egy nő beugratott. Másfél óráig vártam rá, a vasárnapi esőben ácsorogtam és akkor tudtam meg, hogy az álmok hercegnője másnak az oldalán eltávozott Budapestről.

— Ugy történt, hogy sokszor találkoztunk egymással. Egy bátor pillanatban megszólítani és azonnal belésszeretni nyulfarknyi ideig sem tartott. Hétszámra együtt voltunk és én hasztalan ostromoltam a drágát, ő szívósan ellenállt. Míg végre... míg végre vasárnapra megígérte, hogy... no mit ígért meg, azt persze fölösleges sejtetnem, úgy is tudják. Randevut adtunk egymásnak a Margithídon, közel a sziget bejárójához, hogy onnan megyünk jövőre álmunk színhelyére.

— Félőtre pontosan ott is voltam. Az idő telt. Ő még mindig nem jött. Már az unalomig bámultam a híd szélesítésére

felszerelt épületállványokat, mikor észrevettem, hogy a szakadó esőben csaknem teljes órája várakozom — de Ő nem jön. A posztoló rendőrrel beszélgettem egy kicsikét, mikor egy hat óra tájban egy ismerős fotóriporter barátom jött a hídon. Beláttam, hogy minden további várakozás meddő, hát átsétáltam barátommal a híd végén lévő vendéglőbe, hogy egy kis forraltbort igyak. A vendéglőben barátom megmutatta az imént kidolgozott friss képeit, melyeket vasárnap készített. És képzeliék, az egyik keleti pályaudvari képen felfedeztem az imádott drágát, anint félre nem érthető mozdulattal egy elegáns urral a vasúti kocsiba száll.

— Szörnyű izgalomba jöttem és kétnapi utánjárással megtudtam, hogy önagysága legfrissebb udvarlójával, egy itt időző francia márkival leutazott a Balaton mellé nyaralni.

Igen meghatott bennünket Jeffrie Paddington elbeszélése és veleérző részvétljes gon-

dolatainkba csak vegyített nőni megkönnyebbülést, hogy azonnal tisztába voltunk kitűnő barátunk legújabb hazugságával.

Mit hazudott ezuttal Paddington H. cs. h. f. (gyengébbek kedvéért: a Herkules csokoládé halhatatlan feltalálója)?

1. Sportesemény bevezetése
4. Művészi esemény (folytatását lásd 39. függ.)
11. Nem jön több utána
12. Fohász
13. S. R. H.
14. Vértanu rövidítve
15. Lyuk
17. Éghajlat
19. Német „te”
20. Mérgez
22. Folyam
24. Ablaktapasztó
26. Egy szín angolul
27. Utolér
28. Német kettős mássalhangzó
30. Bellini operája
34. Mutatószó
35. Király franciául
36. Indoknai császárság
38. N. V. J.
40. Amerikai ezredes
42. Mozgás szervei
44. Az 5. függ. fordítottja
45. Lóversenyszó
47. Maga
48. Csónakfajta
51. Magyarul: meghalni
53. A föld istennője
55. Német afrikautazó, pasa
57. „Iza” anagrammája
59. Délamerikai struccok
63. Óravaló
65. Vállalati forma jele
66. Verni
67. Névtű
68. Miskolc melletti magaslat
70. Ujjongó felkiáltás
71. Evőeszköz, névelővel
72. Ismeretlen
74. Kozmetikai márka
76. Levegő
78. Protactinium vegyjele
79. Kiváló sprinter
81. Menyasszony
83. Víz szokott, ha hevitik

Függőleges:

1. A. T.
2. Pecsét
3. Eletét veszi
5. Névelő
6. 149
7. Időhatározó szócska
8. Utcagyerek, kopé — franciául
9. Ugyancsak

érem vegye fudomásul...

A rejtvények helyes megfejtői között ezen a héten 15 értékes díjat sorsolunk ki.

DIJAINK:

3 üveg Törley.

2 bekerített értékes rézkarc.

2 üveg tokaji.

1 fűszma bridzskártya.

3 tucat borotvapenge.

1 doboz csokoládé.

1 zseblámpa.

2 lámpa.

Bridzs és sakk megfejtőink négy diszkötésű könyvet nyerhetnek.

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése jogosít a jutalmak sorsolásában való részvételre, természetesen több megfejtés a nyeresre nagyobb esélyt biztosít.

2. Keresztrejtvényből elegendő a leghosszabb négy (esetleg hat) sornak beküldése.

3. E heti rejtvények megfejtésének beküldési határideje: 1935 augusztus 26. (Külföldről: szeptember 2.)

4. Semmiféle szelvényt nem kell mellékelni.

5. Eredményközlés III. évfolyam 36. számunkban.)

Minden olvasónknak kellemes szórakozást kívánunk!

MAGASISKOLA

Egyszeregy rejtvény

$$\begin{array}{r}
 6 \ 2 \ - \ \square \ \square \ : \ 9 \ \times \ 2 \ 4 \ = \ \square \ \square \\
 \square \ 0 \ : \ \square \ 4 \ + \ \square \ \square \ \times \ \square \ \square \ = \ \square \ \square \\
 \square \ \square \ \times \ 1 \ 2 \ - \ 2 \ 7 \ + \ 1 \ 0 \ = \ \square \ 5 \\
 \square \ \square \ - \ \square \ 3 \ \times \ \square \ \square \ - \ \square \ \square \ = \ \square \ \square \\
 \square \ \square \ + \ \square \ \square \ + \ 5 \ \square \ + \ \square \ \square \ = \ \square \ \square
 \end{array}$$

Az üresen hagyott kockákba helyezzünk 1—1 számjegyet oly módon, hogy a számtani feladatok elvégzése után az első vízszintes sor végösszege az első függőleges sor végösszegével, a második vízszintes sor végösszege a második függőleges sor végösszegével (és így tovább a harmadik és negyedik sor is) egyezzen, mert a végeredménynek ugy vízszintesen, mint függőlegesen egyezni kell. Minden kockába csak egy szám kerülhet. (A 0 mint magában álló vagy kezdő számjegy nem fordulhat elő.)

Kockázatos a megfejtés!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98

1. Művészeti mozgalom	3	20	12	27	16	9	31	68	15
2. A Vigaszínház művésznője	5	35	79	43	87	38	33	47	52
3. Sportolás	6	10	72	21	13	84	71	43	70
4. Miniszteri cím	7	8	44	29	80	14	96	97	36
5. Hessen fővárosa	11	92	62	64	94	93	40	41	34
6. Mexikó bennszülött uralkodója	17	18	56	78	82	81	68	89	55
7. Középiskola	19	60	59	28	57	95	46	68	45
8. Ilyen ülőhely is van	22	23	73	58	66	37	76	77	48
9. Megfenyít	24	25	26	75	90	67	61	1	2
10. Az állatvilág egyik törzse	32	71	8	53	93	54	30	65	68
11. Osztrák költő	49	50	42	85	62	74	88	28	91
12. Esti fény	51	4	86	83	39	32	69	63	98

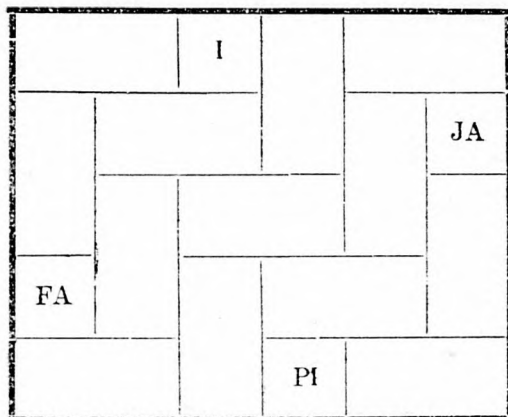
Ha a fenti 12 fogalom betűit a számok szerint a megfelelő kockákba beírjuk, akkor Ady Endre „Itthon” c. költeményének első szakaszát kapjuk.

DEMJÉN DÁNIEL.

Ez csak játék?

Copyright by IZ

Parkettrejtvény

PA I

HÁT AZ

NAK FA

MERT AZ

FA I

PI PI

PA PI

PAP
VAN

PÁ
I

PA
PI

TE
I

PA
PA

PA
FA

Ha az oldalt lévő parkett-kockákat fenti ábrába helyesen rakjuk be, akkor az azokon elhelyezett szótagokat összeolvasva egy ismert gyorsmondókát kapunk.

Akar ingyen aranyórát?
Vegyen részt a

HÉTFŐI NAPLO

órajátékán

Részletes feltételek a HÉTFŐI NAPLÓBAN

Szenzációs rejtvények

ESTIMATOR

az ESTIMATOR-ban

Kedd, Csütörtök, Szombat

Színház és Muzika

FELEKI KAMILL, az ismert táncoskomikus, tánciskola megnyitására kért engedélyt.

SZIKLAI JÓZSEF, a kitűnő operettszínész, a Komédia Kabaréhoz szerződött főrendezőnek.

A NEMZETI SZÍNHÁZ Shakespeare ritkán játszott színművét, az „Athéni Timon”-t Szabó Lőrinc új fordításában mutatja be.

HEINZ HILLE, német filmrendező, aki nemrégiben fejezte be a Liszt Ferenc-film felvételeit, az „Egri csillagok”-at akarja megfilmesíteni.

GERVAY MÁRIA, a Metro-Goldwyn-gyár fiatal magyar sztárja nyári szabadságát Budapesten tölti, utban van hazafelé.

BUSTER KEATON Bécsben fog filmezni szeptember havában.

DÉSY ALFRÉD, a néma film már akkor unalmas és ötletelen rendezője csinálja Móricz Zsigmond új filmjét. Kár a remek író kitűnő szűzségeért.

KARINTHY FRIGYES írja az új Szöke Szakáll filmet. Zeneszerző Brodsky Miklós, rendező Kardos László lesz.

Szöke Szakáll mellett még Ágay Irén, Makay Margit, Lázár Mária, Dajbukát Ilona, Páger Antal, Békássy István, Rajnai Gábor, Bársony István, Maklár Zoltán, Gárdonyi Lajos és Peti Sándor vannak a főbb szerepekre tervbe véve. A nevek után ítélve ez a film ígérkezik a szezon vezető produkciójának.

SANGHAI, Charles Boyer és Lorette Young új filmje jó közepes.

MIHALY ISTVÁN egy nagy olasz film technikai forgatókönyvének megírására kapott megbízást.

A tuloldali keresztrejtvény szövege:

Vízszintes:

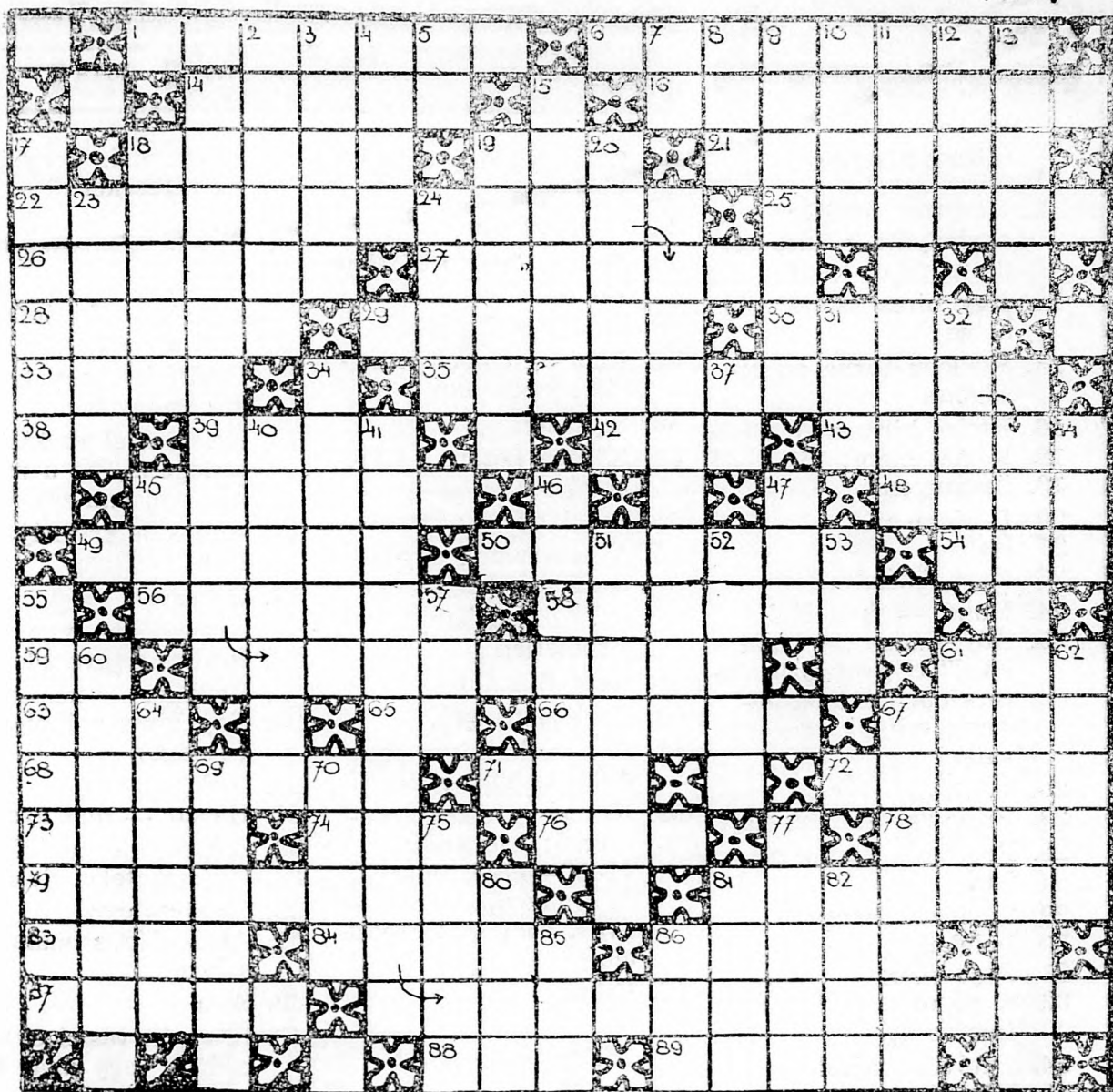
1. Réz, cink és nikkal ötvözete
6. Aki először lép a nagyközönség elé, az retteg tőle
14. Az idő biz gyorsan
16. Készülődik az utra
18. Hangszer
19. Ássad!
21. Meglóg
22. Szokásmondás
25. Egy nagy óceán neve
26. Affektál, kényeskedik
27. Nagyon régi vicc
28. Éhes vagyok!
29. A Nemzeti Színház művésze. Mellette keresztnevének kezdőbetűje
30. Lutrinyeremény
33. Ilonka becézve
35. Vörösmarty Mihály Keserű pohár című verséből idézünk
38. R betű idegen alakja
39. Ruhadarab — az egyszerű embereknél
42. XIII. Alfonz felesége
43. Szivárványhártya
45. Brit Honduras fővárosa
48. Musztafa Kemál mellékneve
49. Mi kell? — jó vidékiesen kérdezve

50. A megfejtők bizonyos százalékára
54. Japán aprópénz
56. Hangsúly — egy kicsit lerövidítve
58. Európai ország
59. Rt. — francia alakja
61. Brr... de hideg
63. Műnyelv
65. Nemzeti Casino
66. Egy híres opera
67. Neves olasz futballista
68. Az elmúlt színházi szezonban ujtotta fel a Vigszínház Ezüstlakodalmom c. darabját
71. Adnak neki
72. Város Kis-Ázsiában
73. Fizess!
74. Kire?
76. Rovar része
78. Man of ..., az elmúlt film-szezon egy darabja
79. A gyufáról elmondható.
81. Szégyen közismert francia szóval
83. Gondolataink tolmácsa — névelővel
84. Nyelőső része
86. Szultáni parancs
87. Süt a nap, egy felhő sincs az égen
88. A hajnal istennője
89. Akár

Függőleges

2. Nagyközönség (járasszékhely) Gömör-Kishontban
3. Respighi operája, amely az Operaház tavalyi műsortervében szerepelt
4. Észre lehet venni a tömegből
5. Azonos betűk
7. Az akác lombja (Hü!)
8. Magyar Sport Egylet
9. Rendőrség
10. Vonatközö névmás ragozva
11. Németországi város
12. Kitűnő magyar humorista (Adolf)
13. Nagy francia regényíró és keresztneve kezdőbetűje
14. Arany János kérde egy versében
15. Nagy kelta lantos
17. Irjak? — Irj! — De nem írok! — ... (Irjuk be: Jó, ne irj!)
18. Sejtés
19. Egy iparosember, utána „-ról” rag van
20. Német gimnáziumi tanár, volt szociáldemokrata képviselő. Mellette keresztnevének (Eduard) első betűje
23. Lincs — ahogy irni kell

Én ne tudnám..?

24. Uralkodócsalád asszonyi agazata	45. Torbágy mellett van	apródjában
31. Római szám: 2001	46. Kolónia	67. Odajár
32. Mesehős	47. Mázol	69. Javítóintézet
34. „...jár Pesten kávéházba” (Egy divatos sláger)	51. Elhalasztja a tárgyalást	70. Huzal
37. Francia névelő	52. Összeeskábál	75. Híres feltaláló
40. Ravasz módon kihív a barlangból	53. Pütyülő	77. Spanyol város (Nem ismerős. Irjuk be: ALAVA)
41. Egy néhány éves nyári slágerdal	55. Éticsiga	80. Pofont lemázoló, avagy a szakács
44. Egy fém németes neve	57. Tatai Domino-Club	81. Derék — németül
	60. Az óvodások	82. Porció
	61. Trombitahang	85. Méhlek
	62. Haid filmszínész női másik neve	86. Fohász
	64. Márton pap a Szondi két	

S. M.

VASÁRNAP DEUTÁN

1935. AUGUSZTUS 18.

Díszintés:

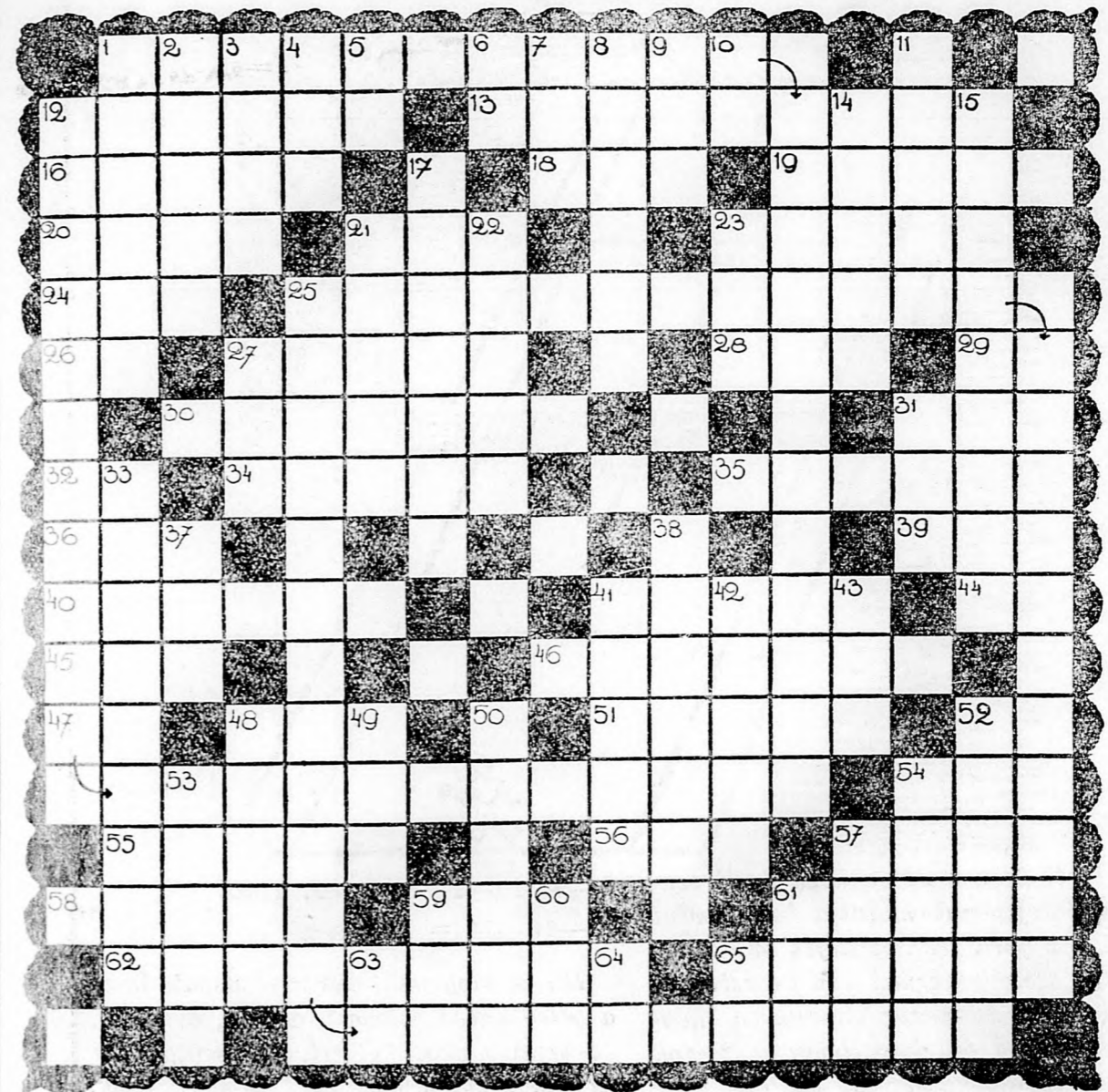
1. Horatius ódáiban írja egyhelyütt (Dulce est desipere in loco)
12. Egy híres zsinat színhelye
13. Szellemi torna az újságban
16. Utolsó hirmondó
18. Római szám: 151
19. Összenyom
20. Hibásan ír
21. Ital
23. Nem tökéletes
24. Mond — franciául
25. Ady Endre „A halál lovai” c. gyönyörűség verséből idézünk. Jelenti: mindig meghal valaki
26. V. K.
27. Bizonyos irányba hajt
28. Regényét Gárdonyi írta
29. Távirati „hang”
30. Indokol
31. Hajó része
32. A gépet is etetni kell. Ime az étlen gép (!)
34. Futóvilágbajrok
35. Felvált
36. Sziget a Csendes-óceánban. (Japán birtok)
39. Ósrégi magyar szó
40. Márton, a pap, Szondi két apródjában (Arany János)
41. Szigetesoport Norvégia mellett

44. Zalai Nándor monogr.
45. Együttes
46. Védett hely
47. Monte Christo börtöne volt ez a vár
48. Fehérneműt tisztít
51. Ahol az ember lovaglás közben van
52. Sipszilon
54. Középe középe (majdnem)
55. Zenei műszó: lassan
56. A muzeumok egyes osztályait hívják így
57. A háztartásban nélkülözhetetlen
58. Nagy Katalin
59. Több pápa volt
61. A kereskedelem kezdetleges formája
62. Két nagy olasz zeneszerző: Alexandro (1659—1725, operák) és Domenico (1685—1757, zongorakompozíció)
65. Csöpög

Függőleges:

1. Az ember az illatot ezen át érzékeli
2. Árhatár
3. Év — angolul
4. Kongo — de csak a mássalhangzói
5. Országos Tanács
6. & — magyarul
7. Ellenszegülés

8. Pásztordal. Vergilius irt híreseket
9. Hóspont
10. Idegen területmérték
11. Ez az, ami szorulni szokott — kivételesen nem a hurok)
12. Petőfi írja egy tréfás költeményében
14. Krisztussal szokták emlegetni, ha a meg-rázásról van szó
15. Ennek a kritikája — Kant főműve
17. Orkeszter
21. Ausztriában van
22. Berliini nagyszálló
23. Rakpart — németül
25. Egy híres szállóige (Tiedge)
27. Igeképző
31. Három — más nyelven
33. A szerződés aláírása
37. Egészségtelen dolog
38. Megjutalmaz
41. Archeológus hozza fe-színre
42. Szin
43. Kártyán veszti el az ember, vagy akár fo-gadáson
48. ... Vanna
49. Száz — szerbül
50. Homlokegyenest ellen-kezője a 42. függőle-gesnek
52. Virág része
53. Gabonaőrlemény
54. Az őstermészet csorbi-tatlan megnyilatkozása

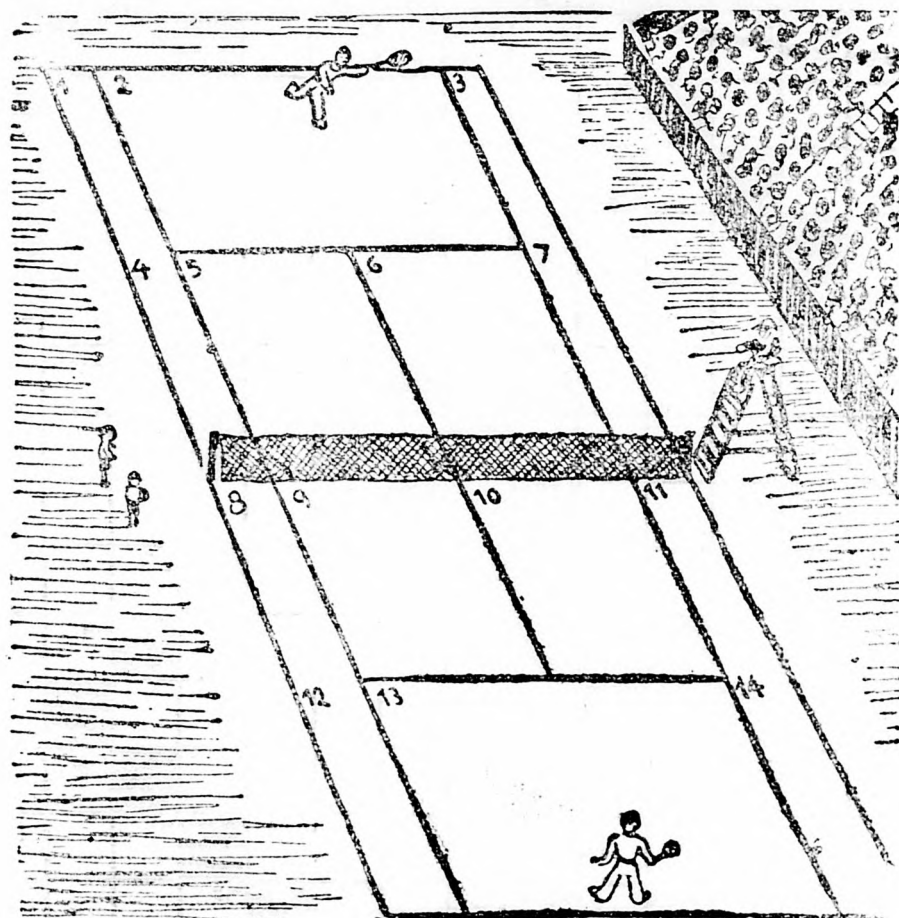
57. Uzsonna, tánccal, cse-vegéssel, miegymással egybekötve

59. Villa
60. Azon a helyen
61. Henger sem más

63. Egymást követő betük
64. Irodalmi Tanács
65. Betű (Somogyi)

Ez csak játék?

LABDAREJTVÉNY

A fenti ábra ismét a közkedvelt teniszlabdarejtvényt mutatja be. Amint látjuk, az ábra tennispályát mutat be, a pálya szabályszerűen van beosztva és egyes részei számozva vannak. A megfejtőnek az a feladata, hogy a számok helyébe szótagokat írjon, ha ezt megtette, akkor a következő értelmű szavakat kapjuk:

1—2—3 = Finom dolog
4—5—6—7 = Bár

8—9—10—11 = Duna, Tisza
12—13—14 = Hegység

Ha ez meg van, akkor olvassuk össze a belső pálya számait, a 2, 5, 6, 9, 10, 13-as számokat helyettesítő szótagokat és akkor egy csemegehal nevét kapjuk.

A szótagok a következők:

NI — ZSIR — HELY — BA — HO —
LI — GAS — LAT — MU — TO —
LYÖK — LA — FO — MA.

Görbe lexikon

Palásti László írásja

Ez a lexikon, amely abban különbözik a normális lexikonoktól, hogy az egyes betűk után nincs címszó, azt a definícióból kell kitalálni. Csak teljes lexikon-megfejtéssel lehet pályázni.

A.

A... Májusban garázdálkodik legjobban. Naponta 24763 nőt szólítanak le a pesti... Ezek közül 24763-at eredményel.

B.

B... A főváros létesítette, hogy a szemérmesebb fiatal pároknak legyen hová elbujniok.

Cs.

Cs... Szájról-szájra jár

D.

D... (magán) Férjek fogadják fel, feleségük megfigyelésére. A férj egész nap drukkol, hogy a d .. negativumot jelentsen.

E.

E... Másnéven a felesleges harmadik, akire azonabn minden házasság nagy szüksége van.

F.

F... Egy darab nem csinál nyarat.

G.

G... Májusi specialitás. A gyerekek ebből a járdaszéli „tantárgyból” sokkal jobban készülnek, mint pl. a számtanból

H.

H... Minden jobb családban előfordul. Egyébként mértani segédeszköz. A háromszög egyik kelleke.

I.

I... Szerény virág. Csokorja egy pengő. Elárusítója még szerényebb: nyolcvan fillér.

J.

J... Az egyetlen hely, ahol még valami kilátása van a pesti embernek.

K.

K... Májusban kertet varázsol maga elé. A pesti polgár elkéri az Esti Kurirt, kávézik, olvas és azt hiszi, hogy nyaral.

L.

L... Májusban tiporják.

M.

M... Kb. 1000 pengőbe kerül. Ugyanez hátul nővel 1050 pengő.

N.

N... Híres nyaralóhely. Itt kapni a legdrágább összkomfortos disznóolajat.

R.

R... A zöld vendéglőben egy pengő egy adag. A kiszolgálólány térdén jóval olcsóbb.

S.

S... Fogas kérdés, hogy a járművön, amely felviszi az embert, van-e néha hely.

Z.

Z... A neve ellenére sem lehet valutát kapni benne.

Zs.

Zs... A nyaralók tulajdonosai méregdrágán adják ki nekik a speizt, disznóolat és a tyukházakat. Gyönyörűen keresnek rajtuk. Persze hálából b...-nak nevezik őket.

Szótári sport

Ki tud többet?

(Új sorozat)

R

S

T

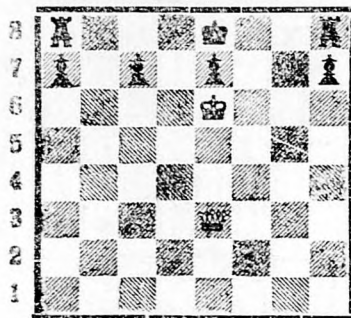

Milyen tárgyak vagy fogalmak kezdődnek a képek fölött látható betűkkel? Ki tud többet?

Bridzs — Sakk

111. Sakkfeladvány.

Sam Loyd a „rejtvénykirály” vi ághires problémája.

Matt 3 lépésben

OPERA

brídzszaion
nyáron a

Lukács-fürdő teraszán

Rossz idő esetén fedett helység

128. számú feladvány.

Észak

Nyugat

Dél

Kelét

Pikk az adu. Észak indul és minden ütést megcsinál.

A tuloldali keresztrejtvény szövege:

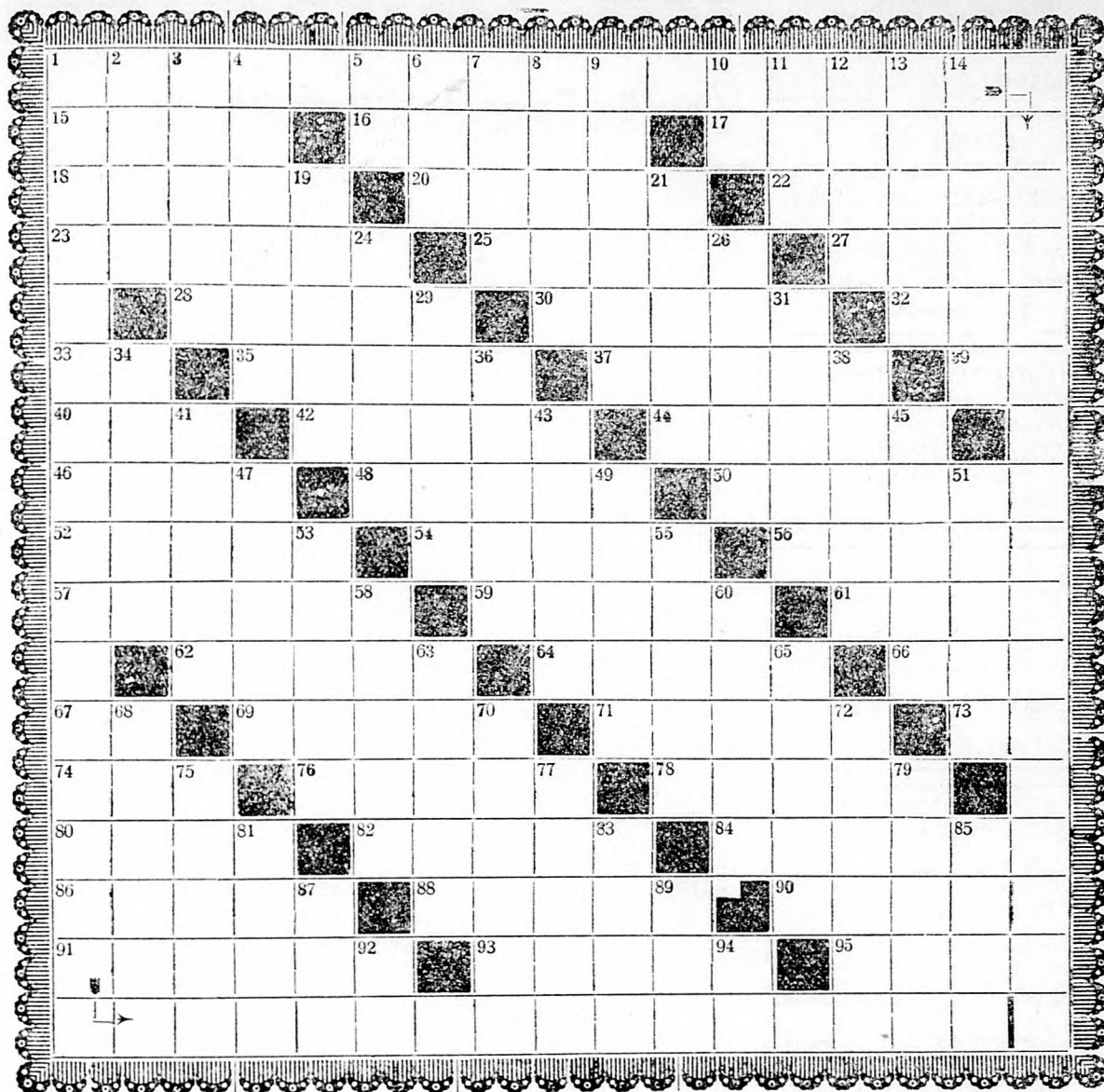
Vizszintes

1. A szellemességéről híres Steal asszony egy gondolata tölti ki e rejtvény két hosszú sorát 15. Híres francia tábornok 16. Ürmérték 17. Ragadozómadár (ha két „p” betűt helyeznénk a végére, egész más értelme lenne) 18. Kegyednek 20. Nagy francia forradalmár 22. Ezt a tésztát! 23. Ami nagyon magas 25. Terület, talaj 27. Székely kurtanemes 28. A borbély nem születik, hanem . . . (ki s van írva: Borbély és fodrász . . .) 30. Énekel 32. Rabilében 33. Betű fonetikusán 35. Délvidéki folyó 37. Bányaváros	39. Függőlegesen 40. Élet, erő, egészség és Pesten még viz hozzá 42. Hangnem 44. Kényszermunka 46. Zóna 48. Kereskedelmi Akadémia népszerű neve 50. Állat nyakába akasztják 52. Eszter 54. Cserebogár, sárga cserebogár 56. Ósi pásztor írás 57. Elhull csatában a derék 59. A láb része 61. Kecskéifjón 62. Ami — mint köztudomású — nem disznólab 64. Férfinév, az egyik Vaszary (nem a Piri!) keresztnéve 66. Rengeteg 67. Juttat 69. Nagy szoba, hodály 71. A Don jobboldali, egyben	legnagyobb mellékfolyója 73. Rag, -ra párja 74. Panaszszó 76. Hailé Szelasszié 78. Nem ismer be 80. Orosz város. Itt született Turgenyev 82. Elválasztva 84. Alkotja 86. Jan Kiepura híres slágere 88. Összenyomott 90. Modern jazz-zeneszerző 91. Rekorder 93. Válogatott keret 95. Hátrább az akarattal! Ne olyan hevesen!

Függőleges:

1. Az 1. vizszintes folytatása
2. Régi hossz mérték, de duplán is van értelme . . .
3. Csillagászati pont
4. Megfelelő mennyiséget
5. Igeköző
6. . . .-lom

Madame de Stael

7. Állam — franciául
 8. Kiszögell
 9. Noé atyánk végállomása
 10. 365 nap
 11. Szarvasfajta
 12. Kérdezd! — németül
 13. A jövő század regényében szereplő gép
 14. Káin...
 19. Magához hivat
 21. Nagy nemzetközi hírszolgálati iroda
 24. Kitűnő
 26. Állatfaj
 29. Vezetni, vinni — franciául
 31. A gebe irhája
 34. Meggyilkol

36. Ő következik
 38. Egy bizonyos tárgy
 41. Jó ige egy jelenidejű alakja
 43. A wieni rádió
 45. Enélkül a róza elképzelhetetlen
 47. Ötvösmesternek ad munkát
 49. Helység Somogyban
 51. A király után következett ez a méltóság
 53. És szárazon
 55. Egy híres gépember neve
 58. Kocsikellék
 60. A belgrádi királyi palota
 63. Bizonyos hangulat a lélekben
 65. Regét mond

68. ... Grey arcképe, Wilde Oszkár könyve
 70. Jókedvű szinesbőrű (busuljon a ló)
 72. Egy híres gangszter
 75. Mázolja!
 77. Házieszköz
 79. Letét
 81. Hosszu — más nyelven (... Island)
 83. Ez pedig fekete — franciául
 85. Muzsika
 87. BARKÁJA híres
 89. Stb. — másképen
 92. K. S.
 94. Folyik

METRO

VIHARMADARAK

Előadások: 2, 4, 6, 8 és 10

Omnia

VIII., Kölcsey-utca 3.

A SZERELEMHEZ ALKALOM KELL

Előadások: 4, 6, 8, 10 órakor
Az első előadás mindennap félhelyárral.**CITY FILMSZÍNHÁZ**

V., Vámos császár-ut 36-38.

Telefon: 11-1-40.

A SZERELEMHEZ ALKALOM KELL

Előadások: 4, 6, 8, 10.

Vespa

VII. Erzsébet-körút 39.

Telefon: 32-6-39.

MAGAS ISKOLA — EGY
ASSZONY NEM FELEJT

Előadások: ¼4, ¼7, ¼10.

Kamara

Dohány-u. és Nyár-u. sarok

Telefon: 449-27.

PÉTERVÁRI IDILL

Előadások kezd.: 6, 8, 10.

Diskay és Társa művészi fényképészet és fotóriportvállalat.Telefon: RÁKÓCZI-UT 18.
34-8-31. Liftszámlát díjtalan.

Vasárnap délután című rejtvényünk nyereményei: 1-1 tucat

Dr. NERUDA féle Nemes Fenyő pezsgőfürdő tablettá Szállítja Neruda nagydrogueria Budapest, IV, Kossuth Lajos u. 10

A kifejezések eredete

Igen érdekes egyik-másik régi kifejezésünk története.

Agyafurt diák. Mai jelentése: ravasz, ügyes, önmagát feltlaáló diák. Régen fejfürásnak nevezték a koponyának valamely betegsége következtében szükségessé vált megnyitását, ami által a gondolkodás megélénkül. A középkorban nagy szerepe volt. Az elmebetegeket trepanatióval próbálták gyógyítani.

Asztalt bontani igazán csak a középkorban lehetett. Ebben az időben szokták az asztal leemelhető tábláit kivinni és újabb fogásokkal visszahozni. A lakoma végén az asztalt egészen szétbontották.

Bogár van a fejében, bogaras ember, sok bogara van, mondják a hóbortos észjárásu emberről. A zavaros észjárást és beszédet az ember mindig valami nagyon borzalmas csapásnak tartotta és hogy megfelelő okát találja, szerkesztette meg azt a borzalmas fogalmat is, hogy bogár van a fejében. Talán azt a férget vette mintának, ami a belekben szokott garázdálkodni. Ha ott lehet — gondolta, — miért ne lehetne a fejben is s az európai közös családban ez a vélemény közkeletű lett. Olyan régóta, hogy Diocletianról még a krónikások is megírták, hogy egy vashogár volt a fejében, ami csak akkor hallgatott el, ha kovácsok verték a vasat az állón. S ezért a császár folyton kovácsokkal kalapáltatott a fülébe, hogy meg ne örüljön a fészkelő bogártól. A zsidó hagyomány Titusra, a zsidók függetlenségét letipró római római császárra (79-81), Jeruzsálem elpusztítójára, azt a szörnyű büntetést gondolta ki, hogy ércdongó került a fejébe

s az nem hagyta őt nyugodni. Ezt a fogalmat a német „er hat Grillen” formában szószertint lefordította, az olasz pedig így mondja: „ha dei grialli per il capo”. Franciában megmaradt az értelem, de valószínűleg külön meseötletek hozzáadása után a kifejezésformája elfajzott: „Il a une araignée dans le plafond”. A hóbortos embernek „pók van a plafonján”.

Pálcát törni valami fölött = elítélni valakit, a régi törvénykezés kifejezése. A régi igazságszolgáltatásban, mikor az ügy érvényesen el volt intézve, a bíró az eltörött pálcát a szavakkal dobta az elítélt felé: „Segítsen az Isten, én nem segíthetek”. Ezzel a bűnös a bűnös ki volt rekesztve az emberi közösségből és végrehajtották a halálos ítéletet.

Még ma is megvan a régi szokás, hogy a halálos ítélet végrehajtásakor pálcát törnek a bűnös fölött s a darabjait e szavakkal hajtják feléje: „Hóhér, teljesítse kötelességét!”

A régi gladiatori viadalokon szoktak a küzdők *port hinteni egymás szemébe*, hogy az elvakított ellenséget legyőzzék. S ime, milyen szépen kiállta ez a kifejezés mód a sok ezeréves távolságot s lett minden nemzet nyelvén sokat használt formája ugyanannak a gondolatnak.

Rövidebbet húzni szintén ősrégi német szokáson alapszik. Birtokpereknél, ha az igazságot kideríteni s így nyugodt lélekkel itélni nem lehetett, a felek beleegyezésével a bíró a sorsra bízta a döntést. Ilyenkor a felek kazalból vagy háztetőből szalmát húztak ki s aki a rövidebbet húzta, az lett a vesztes fél.

(Folytatjuk.)

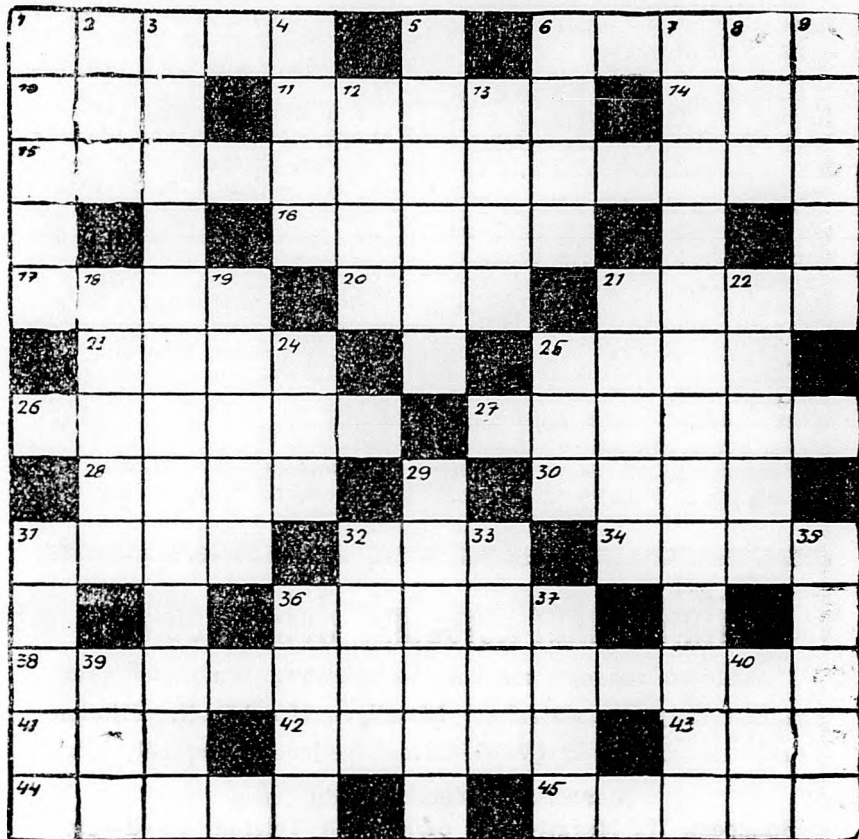
Kománasszony hol az olló?

Hány szó kezdődik S-betűvel?

Szavintés

1. A világirodalom egy ragyogó neve
6. Ételizevitő
10. Az a bizonyos kor, amely többnyire hálás
11. Szláv szám
14. Utőkártya
15. Vad
16. Ki volt?
17. A finom vaj — nem ilyen
20. Mátka
21. A ló orcája
23. Inni ad
25. A virág része
26. Biróság hozza
27. Hyea a golyó, nem éppen a puskagolyó...
28. Közbeüt
30. Divat — Rekettyemágocsban
31. Itt az erő
32. Keserűség
34. Ósatyáink cipellője
35. Szikviz
38. Tb
41. Nem is a tetejére
42. Merre?
43. Így — latinul
44. Részekre oszt
45. Biztosítóintézet

5. Kapupéaz!
6. Ezt az autót nagypéteken mossá a holló
7. Forgatás alatt levő film
8. Olasz női név
9. Indit
12. El
13. Kiról
18. Hős

19. USA-város
21. Mint a vér
22. A főpincér tartozást
24. Telefon — rövidítése
25. Ágyu szól így
29. Kórházi gondozás
31. Bevezet
32. Kerek szám
33. A világpolitika egy nevezetes embere
35. Utca — Belgrádban
36. Irály
37. Családfő
39. Ilonka
40. Shakespeare-hős (fon.)

Függőleges

1. Mint a pokróc, gromba
2. Lánynev
3. Hiba, hiány
4. Könyörgő

Sontos!

Csupán 10 fillér az ára
Szórakozás kincsestára
Mellette nincs szomorúság
Ez az IZÉ rejtvényajság!

NIKOTEX
AZ ÉN ESETEM!

Megfejtések

32. szám.

Cimoldal: Egyről ismerd meg mindannyiját — Andrea arcát a nap felé fordítja.

Keresd a végét: Könnyű lefolyású — Titkos választás — Irodai levelezés — visszafejeselés

Vasárnap délután: Szent Péter esernyője — Ez a téma be van fejezve! — Az igazság napszámban — Szindbád felátadása — Ragyogó Kovács István — Egy telem Debrecenben.

Híradó: A brüsszeli hatos körmérgőzés — Az építőmunkások bérmozgalma — Abesz-ziniában minden csendes — A nép az utcán a háborút éltette.

Néhány szó a keresztrejtvényről, keresztrejtvényben elbeszélve: A keresztrejtvényekben a legnagyobb munka a hosszú sorokat jól megfejteni. Ez magában a legtöbb türelem.

Az a huncut „Szép Honka”: Könnyű s játszi a lány illanása — S van tolongás s új öröm Budában — Szól s iramlik, mint az őz futása — függ. 17.: Csak midőn a tömkelegbe lépünk. (Petőfi: Távolból.)

Estétől — hajnalig: Maholnap ott alszunk nagyapáink mellett — Haha, első sip, dob, zene! — Virágok közt jártunk, madárdalok kertben — Halló, itt a szerelem.

Parkettrejtvény: Csak erő-tökhöz mért dologba fogjatok

és fontoljátok meg soká, hogy mit bír el vállatok és mit nem. Szótagkeresztrejtvény: Centesimo — Patikajog — Rigoletto — Parabola — Centurio — Jogtalanság — Bekiséri — Tarantella.

Szótagrejtvény: Az engedel-messég a boldogság anyja.

Szétmalom: Kidőlt a fa mandulástól.

Pontos rejtvény: Magasan repül a daru.

Szóról-szóra: Ház — Auto — Test — Csepp — Bánya Vár — Föld — Láng — Jog — Kör — Papir — Város.

Nyertések:

Lénárt Vilmos, Dubovetz Kornél, Vadas Sománé, Lengyel Kornél, Hertschka Ottó, Vig Imre, Klein Cecil, Dobrovsky Máté, Dávid Károly, dr. Korngold Sándor, Stefániai Károlyné, Romhányi Iván, Jakubek Márton, Glatz Imre, Weisz Géza.

A jutalmakat postán küldjük el.

Filmtémákat keresünk Hollywoodnak

Küldjön regényt, novellát, szindarabot, filmötletet (kéziratban vagy nyomtatásban) bármilyen témakörből. Díjtalan bírálókat mindenkinek! (Vidékiek mellékeljenek válaszbélyeget.)

Nemzetközi Témaközvetítő Iroda

Budapest, II., Margit-körút 64/a, II. 3. Telefon: 54-2-59.

Hivatalos órák d. u. 4-6-ig.

Capitol filmpalota
Baross-tér 32. T.: 342-37.
NYOMORULTAK

Casino
Első-út 1. Tel.: 831-02.
ISTEN VELED SZERELEM

Décsi filmszínház
Teréz-körút 28. T.: 259-52.
PÉTERVÁRI IDILL

Előad. (első félh.): Forum, Capitol 5, 1/8, 1/2, 10. Décsi, Casino, Palace 4, 6, 8, 10.

Forum filmszínház
Kossuth L.-u. 18. T.: 897-07.
NINCS SEMMI BAJ

Palace
Erzsébet-körút 8. T. 365-23.
ISTEN VELED SZERELEM

Royal Apollo
Erzsébet-krt. 45. T.: 429-46.
NYÁRI SZÜNÉT

Jeffrie Paddington

válogatott hazugságai könyvalakban nem sokára megjelennek!

JEFFRIE

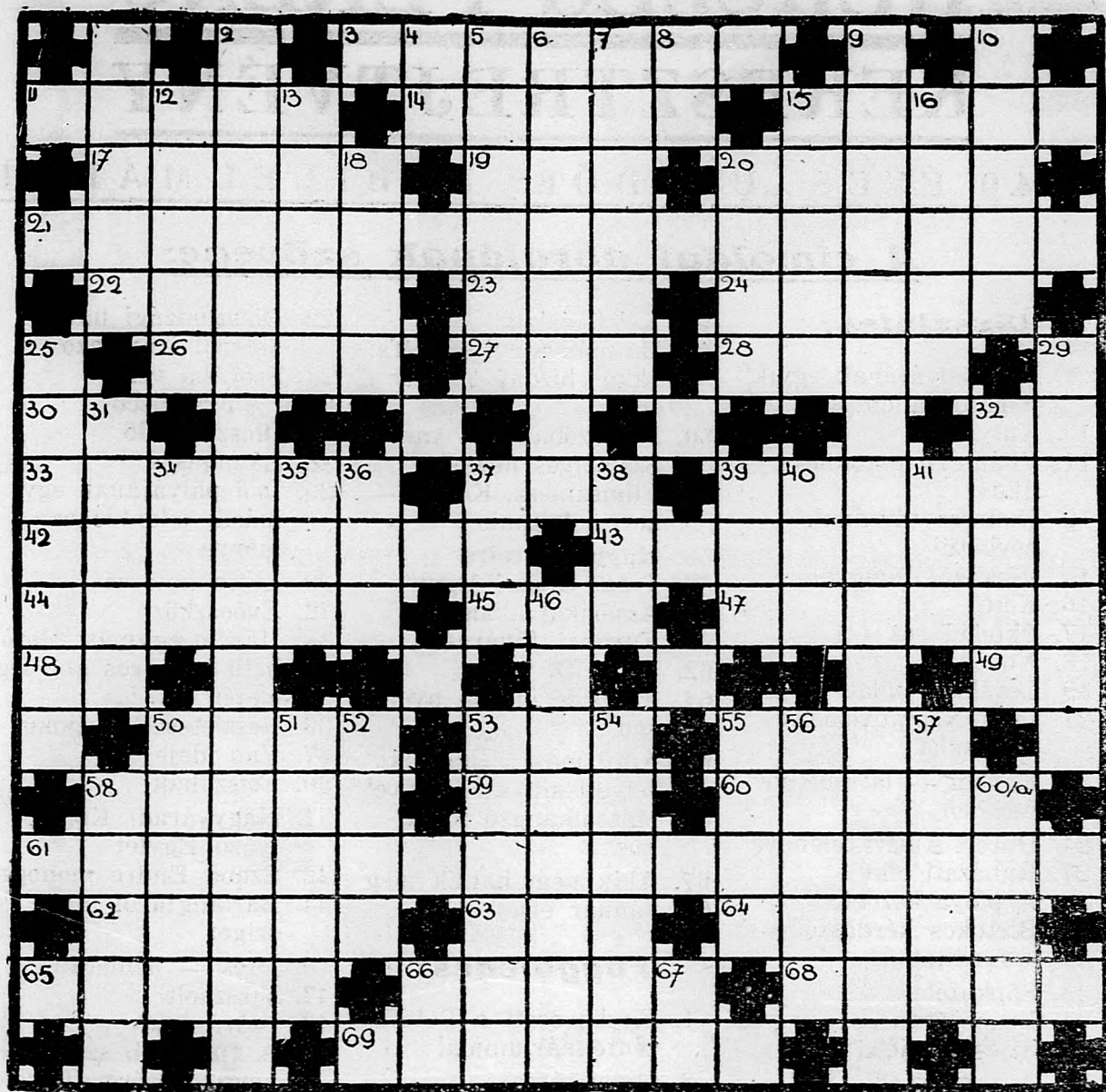
REJTVÉNYÚJSÁG

Felolvasó szerkesztő és kiadó:

GÁL GYÖRGY.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Régi ismerősök

(Meghatározások kezdete a 2-ik oldalon.)

37. Nagy madár	51. Értéktelenedik	57. Nyomdai betűtípus
38. Enapi	52. A Magyar Színház szcenikusa	58. Kitűnő magyar nótá- szerző
39. Szent — rövidítve	53. A titkot sugja meg	60/a. Angol számnév
40. Leánynév	54. Kiken?	66. Nem is kifelé
41. Próféta	55. Mens... in corpore sano	67. Folik vagy nem folik? — Folik!
46. A tetőzethez kell	56. Szomorú — franciául	
50. Japán őslakói		

HERCZEG FERENC

KERESZTREJTVÉNY

A 40 ÉVES „UJ IDŐK“ JUBILEUMÁBÓL

A címoldal ábrájának szövege:

Díszintés:

1. Írói pályájának egyik jelentős állomása
10. Kutya
11. Világhírű matematikus
12. Endresz társának névbetűi
14. Vigyázó, felügyelő
16. Kettő
17. Éktelen réz (!)
18. Növény
19. Levélben tudat
21. Iglói Népművelődési Egyesület
22. Enyém — latinul nőnemben
24. Dürer Albert előneve
27. Ruházati cikk
29. A pálya kezdete
31. Birtokos kérdőszó — a fordítottja
33. Sapkaféle
34. Francia város; az y-t itt csak i jelzi
35. A rendezőpályaudvarokon a sinpár ilyen
36. Kicsinyítő rag, — ka párja
37. Rag, — ra párja
38. Kereszttel emelt hang
39. Juttatni
40. Nemzet
42. Nyakba való
43. Csapadék
45. A 24. számú sor szélső betűi
46. Ez a villamosvezető dolga
47. Keleti érték
49. Ha már ennyi se tréfa, akkor bizony komoly dolog
50. Birkozóban sok van
54. Személyes névmás
55. Filmszínész. Keresztneve: Antonio
56. Magyarul: piros
57. Tatai Olvasó Egylet
59. Amerikai állam
60. Európai főváros
62. E. K. D.
63. Angolna idegen nyelven
65. Amit most a „tantusz“ helyettesít — névelővel
66. Mássalhangzó fonetikusán
67. Akik nem haltak meg
69. Január elseje
22. Olaszországi üdülőhelyről származó
23. Szobába vezet
25. ... Francisco
26. Olasz névelő
28. Látomás
29. Írói pályájának egy másik jelentős eseménye
30. Latin kötőszó
32. Evőeszköz
33. Három egymást előző betű a szoros abc leg-elején
36. Részletesen megokol
37. Van ideje
40. Felszaladt
41. Nagyvárad-i Korcsolyázó Egylet
42. Szabó Endre monogr.
44. Barlangjáról híres sziget
46. Üres — németül
47. Visszaolt
48. Származás
49. A fiatalabb személy megjelölésére szolgál
51. Ellentétes kötőszó
52. Gyorsan evő, falánk
53. Háziállatok
57. Gyarmatáru
58. Kezdeté
61. Csak azután meg is tartsa, amit mond
63. Külföldi ital
64. Híres Shakespeare-kutató
67. A 32. számú sornak van
68. Himfy monogramja

Függőleges:

1. Egybe esett a Petőfi-centennáriummal
2. Huru társa
3. Alkotja
4. A bevétel, kitűnő pesti argotban
5. Személyes névmás
6. Mértani fogalom
7. Bizonyos szegezési munkát végez
8. Birósági ügy
9. A pokolban is az
13. Tűzet éleszteni
15. Én se, te se, sőt ...
17. Iskolatípus
20. Ilyen hajó is van